

Júu[^] e too[~] fi[~] ni[~] ji[~] quiá!⁻ Paa⁻ e catíng⁻ dsea[~] seeng[~] fi[~] FILIPOS

1 Jnea[~] Paa⁻ cóo[~] Timoteo
líi[~]naa[!] dsea[~] i[~] jmóo[~] lajíi[~] e
iing[~] Dsea[~] Jmáang⁻. Jogui lana
guiéeng[~]naa[!] júu[^] guicóo[~] quií[~]na[!],
dsea[~] quiá!⁻ Fidiée[~] i[~] neáang[~] fi[~] na
fi[~] Filipos i[~]lífing[~] lafa[!] jaam[~] dsea[~]
cóo[~] Dsea[~] Jmáang⁻. Jogui lajobi
guiéeng[~]naa[!] júu[^] guicóo[~] quiá!⁻
jaléng[~] dsea[~] mogui[~] i[~] quiú[~] ta[~] jee[~]
'ná![~] cóo[~]gui jaléng[~] i[~]jmícoo[~]gui
quiá!r⁻ cajo. ²Jo míf[~]i[~] Tiquí[~]naa[!]
Fidiée[~] cóo[~]gui Fíi[~]naa[!] Dsea[~]
Jmáang⁻ e nílfr⁻ güea[~] quiá!r⁻ jee[~]
'ná![~] jogui e nicuó!r⁻ 'nú![~] e seeng[~]na[!]
joguiú[~] júu[^] røø.

Mí[~] caféng[~] Paa⁻ Fidiée[~] uíi[~]
quiá!⁻ dsea[~] seeng[~] fi[~] Filipos

³Jo lacoo[~] néee[~] mí[~] dséng[~] dsii[~]
'ná!, cuóø⁻ø gui'máang[~] Fidiée[~]
uii[~] quií[~]na[!]. ⁴Jogui lacoo[~] néee[~]
mí[~] fón⁻n Fidiée[~] uii[~] quií[~]na[!]
lajaléng[~]na[!], jmóo[~] e iáang[~]
dsi[~]baa, ⁵co[!] eáam[~] cajmicóo[~]
rú[~]naa[!] e guia[~]naa[!] júu[^] quiá!⁻
Dsea[~] Jmáang⁻ jíi[~] ie[~] latí[~] mí[~]
caneeng[~] rú[~]naa[!] jo cartí[~] jmíi[~]
na. ⁶Jo tab[~] dsii[~] e Fidiée[~]bing[~]
i[~]canaang[~] jmóo[~] jalé[~] e quiú[~]
jee[~] jaléng[~] 'nú![~], jogui i[~]bí cajo
i[~]nijm[~]gui lajo cartí[~] niteáiñ[~] e

ta[~] jo ie[~] mí[~] nití[~] í[~] e nigüéeng[~]tu
Dsea[~] Jmáang⁻ fi[~] jmigüí[~] la. ⁷Jo[~]
dseáng⁻ lajob catíng⁻ e i[~] dsii[~]
uii[~] quií[~]na[!] lajaléng[~]na[!], co[!]
eáam[~] 'neáanⁿ 'nú![~] jogui røøb[~]
nicalíng[~]naa[!] jalé[~] e quiú[~] e
cuø[!] Fidiée[~] jneaa[~]aa[!], nañí[~] fa[!]
iuun[~] sijníñinⁿ fi[~] dsii[~] 'nueñí[~] osi e
nigüén[~]n fi[~] quini[~] dseata[~] é, e
jmílø⁻ø osi jmitaa[~] dsii[~] dsea[~] e
júu[^] quiá!⁻ jial laang[~] dsea[~] jee[~]
jalé[~] dsee[~] quiá!r⁻. ⁸Jo[~] Fidiéeb[~]
dsea[~] ñir[~] jial tfí[~] e iinⁿ nimáanⁿ
lajaléng[~] 'nú![~] lí[~] laco[!] jíi[~] e
cuø[!] Dsea[~] Jmáang⁻ jnea[~] e
nijmi[~]neáanⁿ 'nú!.

⁹Jo míf[~]i[~] Fidiée[~] e eáang[~]gui
nidsicuáng[~] e jmí[~]neáang[~] rún[~]na[!],
jogui e nicuó!r⁻guir 'nú![~] e
nilijmíi[~]na[!] jogui e ningáng[~]na[!]
¹⁰e laco[!] lí[~]na[!] guíi[~]na[!] contøøng[~]
lajalé[~] e quiú[~]. Jo[~] lajob quií[~]na[!]
jmíi[~] e seeng[~]na[!] e ee[~]na[!] guíá!⁻ e
laco[!] ja[~] nilisea[~] dsee[~] quií[~]na[!] mí[~]
nití[~] jmíi[~] e nigüéeng[~]tu Dsea[~]
Jmáang⁻ fi[~] jmigüí[~] la. ¹¹Jo ie[~] jo[~]
jaléng[~] 'nú![~] nijáa[~]na[!] júu[^] cuaiñ[~]
quiá!⁻ jalé[~] e quiú[~] e cajmee[~]na[!]
la'eáang[~] cóo[~] Dsea[~] Jmáang⁻ e
laco[!] nijmi[~]goo[~]na[!] Fidiée[~] jogui
nijmiféng[~]na[!] dsea[~] do.

**Seen⁻ fi' jmigüí[~] la e jmoo' o
lajíí[~] e iing[~] Dsea` Jmáang⁻**

¹² Jo jnea[~] iin[~]n e niliñí[~] 'nú[~], dsea[~]rú[~]naal[~], e jalé[~] e nicangongfín[~]n fí[~]la dseáng⁻ eáam[~] nicalí[~]íng[~] ta[~] e laco[~] nini[~]gui[~]júu[~] quiá[~] jial laang[~] dsea[~]jee[~] jalé[~] dsee[~] quiá[~]r⁻. ¹³ Co[~] jaléng[~] dsea[~] i jmoo' ta[~] fi' 'nú[~]li[~]guiing[~] dseata[~] dsea[~]féng[~] quiá[~]dsea[~] romano cogo[~] jaléng[~]gui[~] dsea[~]cagliaang[~], guiáb[~]ñir[~] e sijníin[~]n fi' dsíi[~]'núñí[~]dsu[~]uñi[~] e lfin[~]n dsea[~]quiá[~]Dsea[~]Jmáang⁻. ¹⁴ Jogui mi[~]calíni[~]jaléng[~] dsea[~]rú[~]naa[~] dsea[~]quiá[~]Dsea[~]Jmáang⁻ e sijníin[~]n fi'la, joba[~] e jie[~] ja[~]lajalém[~] dsea[~]do eáang[~]gui[~]nicaglia[~]dsíir[~] e ni'r[~]júu[~] quiá[~]Dsea[~]Jmáang⁻, jogui dseáng⁻ ja[~]gó[~]bre jmoo[~]lajo.

¹⁵ Jo e jáb[~], i liing[~] i dsea[~] fi' guiar[~]júu[~] quiá[~]Dsea[~]Jmáang⁻dsu[~]e dsihuíim[~]bre osi e 'nú[~]ñí[~]bre é, jo dsu[~]i liing[~]gui[~]jmoo[~] e ta[~]jo e guia[~]dsíi[~]bre. ¹⁶ Jogui i liing[~] i dsea[~] fi' jmoo[~] e ta[~]jo e ngocáng[~]dsíi[~]bre co[~] eáam[~]'neáaiñ[~]Fidiée[~], co[~]ñí[~]bre e uiing[~] e iuung[~] jnea[~] fi' la e laco[~] jmi'ón[~]n júu[~] quiá[~]Dsea[~]Jmáang⁻; ¹⁷ jo dsu[~]i liing[~] i dsea[~] fi' guiar[~]júu[~] quiá[~]Dsea[~]Jmáang⁻ e lí[~]laco[~]nijmeáng[~]quiá[~]r[~]yaam[~]bre, jogui ja[~]jmoo[~] e ngocáng[~]dsíir[~] e ta[~]jo, co[~]lico[~]iin[~] e ni'meáang[~]guir[~]jnea[~]li[~]iuun[~]fi' dsíi[~]'núñí[~]la. ¹⁸ Jo dsu[~]ja[~] e cuaiñ[~]quié[~]e jialco[~]guia[~]dsea[~]e júu[~]jo, si e ngocáng[~]dsíir[~]osi o[~]lajoé; co[~]jmi'iáam[~]dsi[~]jnea[~]dsu[~]e guia[~]dsea[~]júu[~]quiá[~]Dsea[~]Jmáang⁻.

Jo eáam[~]bí nili'iáang[~]dsíi[~], ¹⁹co[~]ñí[~]baa e nileám[~]baa lí[~]iuun[~]la, co[~]jaléng[~]'nú[~]míi[~]ba[~]Fidiée[~]uii[~]quié[~]e, jogui jmicoó[~]bí Jmiguí[~]

quiá[~]Dsea[~]Jmáang⁻jnea[~]cajo. ²⁰ Jo dsu[~]eáam[~]iin[~]n jogui eáam[~]sijeen[~]e ja[~]nicuó[~]Fidiée[~]fi' e nicaa[~]fi'í[~], co[~]lífí[~]lífí[~]eáang[~]gui[~]sijeen[~]e teá[~]dsii[~]e guiaa[~]júu[~]fi' quini[~]jaléng[~]dsea[~], jo lajob nijmi'goo[~]Dsea[~]Jmáang⁻e ngocáng[~]dsíi[~]jo ja[~]e lí[~] e seen[~]osi e júun[~]n é. ²¹ Co[~]jnea[~]seen[~]fi'jmigüí[~]la e jmoo' o lajíí[~] e iing[~]Dsea[~]Jmáang⁻; jogui song jún[~]n, joba[~]guiá[~]gui[~]ni'uúing[~]quié[~]e jóng. ²² Jo dsu[~]song seeng[~]guí[~]fi'jmigüí[~]la, nilí[~]bíi jmee[~]e ta[~]e laco[~]nilifing[~]gui[~]dsea[~]quiá[~]Dsea[~]Jmáang⁻; joba[~]ja[~]ñíi[~]e[~]niguíil[~]i, su e seeng[~]guí[~]ofa[~]e júum[~]baa é. ²³ Co[~]huíim[~]lí[~]quié[~]e e niguíil[~]i co[~]co[~]lajee[~]e tú[~]júu[~]la: ca[~]iíng[~]e iáang[~]dsíi[~]e nijúun[~]n e laco[~]nini[~]i co[~]l Dsea[~]Jmáang⁻fi'jmigüí[~]co[~], co[~]lajoba[~]e eáang[~]gui[~]nijmeáng[~]quié[~]e; ²⁴ jogui e calíng[~]gui[~]do, eáang[~]gui[~]la guíing[~]quií[~]na[~]e seem[~]bíi fi'jmigüí[~]la. ²⁵ Jo co[~]nitab[~]dsíi[~]e seem[~]bíi fi'jmigüí[~]la, joba[~]nija[~]bíi co[~]oó[~]'nú[~]fi'na e laco[~]nijmicoo[~]bíi'nú[~]e nidsicuáng[~]gui[~]quií[~]na[~]co[~]oó[~]júu[~]quiá[~]Dsea[~]Jmáang⁻, jogui e laco[~]eáang[~]gui[~]nili'iáang[~]oo'na[~]cóo[~]e júu[~] e já[~]nicalíng[~]na[~]do. ²⁶ Jo mi[~]niguíéng[~]túu[~]fi'jee[~]'nú[~], nili'iáang[~]gui[~]oo'na[~]uúi[~]quiá[~]jalé[~]e guia[~]e nicajmée[~]Dsea[~]Jmáang⁻co[~]oó[~]jnea[~]. ²⁷ Jo jmi'úung[~]na[~]e niliseeng[~]na[~]rø[~]laco[~]cóong[~]co[~]oó[~]júu[~]quiá[~]Dsea[~]Jmáang⁻. Joba[~]nañí[~]fa[~]e gáága[~]galee[~]'nú[~]osi huíi[~]bítaán[~]n é, dsu[~]tab[~]dsíi[~]e teá[~]teáang[~]na[~]co[~]oó[~]júu[~]quiá[~]Dsea[~]Jmáang⁻jogui e dseáng⁻conrø[~]siing[~]na[~]lajaléng[~]na[~]e cuó[~]bí[~]bí[~]yaang[~]na[~]co[~]oliing[~]e

laco' nijá'~ líng` dsea` júu~ quiá'~ jial
laang` dsea` jee` jalé` dsee` quiá'r~,
²⁸ jogui e ja` fóong` na' jíil` capí`~
jaléng` dsea` i` 'ní` 'nfi` quií`na!. Co'
e na cuó` li` quiá'~ jaléng` i` dsea` do
e ningolíiñ` fi` li` 'li`, jo dsu` quií`
'ná` cuó` li` e niliseem`ba` lata` cój`~
Fidiée` , co` lajob nisí`~ quiá'~ dsea`
do. ²⁹ Co` dsea` quiá'~ Dsea` Jmáam`~
líng` 'ná` , joba` ngíing`na` e já`~
líng`na` júu~ quiá'r~, jogui ngíim`ba`
cajo e nimó`na` iihuí` dsu` uíi`~ e
nilíing`na` lajo, ³⁰ co` conrøø` 'ní`~
níing` dsea` jneaa`aa` lana, jo móob`
'ná` e lajob cajmeáng` dsea` jnea`~
lamí` jéeng`gui, jogui niñí`bi` cajo e
lajobi jmóor` cój`~ jnea` latí` lana.

Dsea` Jmáang` cajmi`uóng` 'nía'r`
jo ca'uíiñ` jaang` dsea` niing`

2 Jo teáb` óo`na` , dsu`co` lafa`
jaam` dsea` líng`na` cój`~ Dsea`
Jmáang` , jogui ja` fi`~ líng`na` , co`
Dsea` Jmáam` 'neáang` 'ná` jogui
Jmiguí` quiá'r` seem` røø` coliing`
cój`~ 'ná` , jogui jmi`neáang`
rúng`na` , jogui fi`~ líng` rúng`na`
cajo, ² joba` jmeé`bi` bi` e laco`
jmi`íáang`na` dsii` e seeng`na`
coliing` juguiá`~ júu` røø` , jogui
'neáam` rúng`na` lajiing`na` , jogui
coq`ba` fi` óo`na` lajíil`~ fi` teáang`na`.
³ Jo jie` mi` jmoo`na` jíil`~ coo` e
móo`na` e jmoo` dsea` rúng`na`
dsu` uíi`~ e 'ní` máang`na` osi e
jmicóong`~ yaang`na` é, co` líi`~ lí`
'né` e jmi`uóng` yaang`na` jogui e
jmi`goon`na` dsea` rúng`na` eáang`gui
laco` yaang`na` . ⁴ Jo dsu` ja` jmée`na`
e lico` 'no`na` jial ni`uíing` guiá`~
quií`na` yaang`na` , co` lajob 'né`~
'no`na` cajo jial ni`uíing` guiá`~ quiá`~
jaléng` dsea` rúng`na` .

⁵ Jo íi` óo`na` røø` lajíil`~ fi` teáang`na`
líi`~ laco`gui cajmée` Dsea` Jmáang` .

⁶ Co` íi` røøø` cój`iñ` cój`~ Fidiée` ,
jo dsu` ja` cajmeáng`~ 'nía'r` fa`
e røø` cój`iñ` cój`~ dsea` do,
⁷ co` cab` caséer` lajíil`~ e si`uíiñ`~
quiá`~ Fidiée` ,
jo ca'uíiñ` e røøø` cój`iñ` laco`
jaang` dsea` jmigüí` i` jmoo`~
ta` fi` quini` dsea` rúng` ,
jo caliséiñ` fi` guóo`~ uó` e líiñ`~
jaang` dsea` jmigüí` .

⁸ Jo dsu` lajee` e ca'uíiñ` lajo,
cajmi`uóng` 'nía'r` e ja`~
cajméer` ta` quiú`r` 'nía'r` ,
co` lajíil`~ ta` quiú` Fidiée`ba`
cajméer` car` cartí` fi` e catáiñ`~
fi` dse` crúu` , jo fi` job cajuiñ` .

⁹ Jo uíi`~ e lajob cajméer` , joba`
Fidiée` caseaiñ` dsea` do
yá`gui,
jogui cajméer` e niing`gui dsea`
do lajee` lajalé` jogui lajee`
lajaléng` i` seeng` fi` la`úng`~
fi` jmigüí` .

¹⁰ Jo cajmée` Fidiée` lajo e laco` mi`~
niná`~ jial tui` niing` Jesús,
joba` coo` quiéeb` nisí` dsea` uó`~
jnir` doñi` jié` seem`bre, si
fi` jmigüí` coo` osi fi` jmigüí`
la osi fi` li` teáang`~ 'lii` é,

¹¹ jo nililí`~ lajiing` dsea` jo nifé`r`
e jáb`~ e Dsea` Jmáam` líiñ`~
Fii`~ i` quiú`r` ta` ff` la`úng` ,
jo lajoba` nijmi`gó` lajiing` dsea`
Tiquí`ii` Fidiée` .

Dsea` quiá`~ Dsea` Jmáang` líiñ`~
dsea` i` lafa` sijíng` jee` dsea` jmigüí`~

¹² Jo lana, dsea` rú`na` i` iin`n
eáang` , jo líi`~ laco` nicajmee`na`
níu`na` contóong` júu` quiá`~ Fidiée`~
e nicaffí`i` 'ná` lajee` e nicataan`n cój`~

'ná', joba' eáang'gui 'né' jmée'na' náui'na' cajo mi' ja' quiujeán'n cóo' 'ná'. Jo jmi'goo'na' e ngocáng' óo'na' lajíil' e ff' guiú' li' niteáang'na' cóo' Dsea' Jmáang'; ¹³co' Fidiéé'bing' i cuo' 'ná' e iing'na' jmée'na' jmang' e guiú', jogui dsea' íb' cajo i jmicóo' 'ná' e laco' njmée'na' jalé' e jo lí' laco' e íaang' dsíir' 'ñia'r'.

¹⁴Jo jmée'na' jalalé' e jmo'na' e ja' séel'na' dsee' jogui e ja' jiing'na', ¹⁵jo lajoba' jíil' jaang' dsea' niguié'r' jial ni'níin' 'ná' osi nicuó'r' 'ná' dsee' é. Jo jmiliing' yaang'na' e líing'na' dseáng' jój' Fidiéé' i ja' si'líng' jee' dsea' jmigüü' i seeng' jmi' na. Co' jaléng' i dsea' seeng' jmi' na eáam' lliín' jogui ja' í dsíir' laco' catíing'. Jo dsu' 'ná' líing'na' dsea' i lafa' sijing' jee' jaléng' dsea' jmigüü' i seeng' fí' lí' nuu' lí' laco'gui jing' jaléng' nuu' i sitóng' yú' jmigüü' mi' canuú'. ¹⁶Jo lajob líing'na', joba' éel'na' jaléng' dsea' e júu' quiá' jial niliseeng' dsea' coøng' cóo' Fidiéé' lata'. Joba' mi' nit' í' e njáat' Dsea' Jmáang' fí' jmigüü' la, eáang'gui nili'iáang' dsii' uii' quiú'na', co' ñi'baa e eáam' nicali'ing' ta' lajíil' e ta' huíng' e nicaljmé'e jee' 'ná' jogui lajobi jalalé' iihuú' e nicamó'o jee' 'ná' cajo. ¹⁷Jo nañi' fa' njáang' 'ñiá'a e njúun' n e laco' ni'ié' lajíil' e cuo' 'ná' Fidiéé' uíl' e já' líing'na' júu' quiá'r', joba' eáam' nili'iáang' dsii' fíng song calf' lajo lí' laco' nili'iáang' óo' 'ná' cajo. ¹⁸Jogui lajobi 'ná' njmi'iáam' áá'na' coliing' cóo' jnea'.

Mi' cajmée' Paa' júu' e niguiein' Timoteo cóo' Epafroditó fí' Filipos

¹⁹Jo song Fíi'naa' Jesús cuor' fi' lajo, joba' lajminá' iin'ñ

nisíin'n Timoteo e nidsi'eer' 'ná' fí' na. Joba' nitíin' n bí' quié'e mi' ni'lín' n júu' quiú'na' e nicóo' dsea' do e quiá' jial seeng'na'. ²⁰Jo jo' i dsea' seeng'gui quié'e i jíeng'gui laco' Timoteo i guing' dsíi' dseáng' lajang' uii' quiú'na', ²¹co' lajalém' dsea' 'nó'r' jmóor' lali' e tí' dsíir' yaam'bre, jo ja' 'nó'r' jmóor' jalé' e guiú' e iing' Dsea' Jmáang'. ²²Dsu' niñíb' 'ná' jial tíi' quiá' nica'ée' Timoteo jogui jial nicajmó'naa' ta' e guia'naa' júu' quiá' Dsea' Jmáang', co' nicajmicóo'r' jnea' laco' jaang' jój' dsea' mi' jmóor' ta' jmicóo' sejmir'. ²³Jo íbing' sijeen' e nissíin'n e dsi'eer' 'ná' fí' na ladsifi' mi' niliñi' jial ngoo' quié'e fí' la. ²⁴Jo sijeeem'baa cajo e Fíi'naa' Dsea' Jmáang' nicuó'r' jnea' fí' e ngoo'baa 'ñiá'a e ni'ee'e 'ná' fí' na lajminá'.

²⁵Jogui lín'ñ e la guíim' 'ná' niguieeng' tui' fí' na i dsea' rú'naa' dsea' quiá' Dsea' Jmáang' i sii' Epafroditó i nicajmé' bí' cóo' jalé' ta' e nicaljmé'e coliing' cóo'r', co' íb' dsea' i casiing' 'ná' fí' la e quiá' jmicóo'r' jnea' cóo' jalé' e 'ná' e lí' iuun' sijnfin'ñ fí' la. ²⁶Jo i Epafroditó na eáam' niliñi' e niníñi' 'ná', co' fí'íb' lliín' dsu' e nicaliñi'na' júu' e calidsée'r' eáang'. ²⁷Jo e já' e nicalidsée'r' jo jie' ja' mi' cajúum'bre; jo dsu' Fidiéé' calf' fíi' líim'breñ' do, joba' cajmi'leáam'bre, jo la quie' tí' jneab' calf' fíi' líing' Fidiéé' cajo cóo' jalé' fí'í' dsíi' seen', co' nilifé' guib' fí'í' quié'e fíng song cajúin'. ²⁸Joba' niguieem'ba're lajminá' fí' na e laco' nili'iáang' áá'na' mi' nimáang'na'r calé' catú',

jogui jnea~ guáa'guijia fí'lí^ quié=e cajo. ²⁹Jo mí~ niguieng'tur fí' na, fíng~na'r e iáang' óo'na', co' dsea` quiá^ Fíi`naa' Dsea` Jmáang^ líiñ'. Jogui jmi'goo'ba' jaléng^ dsea` i ée` laco'gui ée' i dsea` na. ³⁰Jo jie~ ja' mí' cajúm^bre dsu' uíl^ e jmóor' ta~ e nicang'íiñ' quiá^ Dsea` Jmáang^. Co' caguia' dsíir' doñi' ee' calím^ bre e laco' cajmér' ta' jmicóo^ jnea~ uíl^ e 'ná^ ja' dsitfing^ quií^na' jmée^na' lajo.

Jíi^ coo` e quíng'gui eáang' e laco'
e licuüing`guíi Dsea` Jmáang^

3 Jogui lana, dsea` rú^naa', jmi'líang'gui óo'na' uíl^ e líing'naa' dsea` quiá^ Fíi`naa' Dsea` Jmáang^.

Jo dsu' ja' e 'ní^ tñin'n jnea~ e fíi^túu' 'ná^ calé^ catú^ e fí' ni^ jí^ la lajíi^ e nicasfí^ i' 'ná^ lami^ jéeng'gui, co' e júu^ la eáam' nilí^fing^ ta~ quií^na!. ²Jo jmeáang^ í^ yaang~na' quiá^ jaléng^ i' 'ná^ dsinóo^ i ja' ee' ta~ røø^ jogui too^ li^ fí' ngúu' táaiñ^. ³Jo dsu' jneaa^aab' dsea` líi^naa! i dseáng^ lajang^ dsea` quiá^ Fidiée^, co' la'eáang' cõo^ Jmiguí^ quiá^bre e jmiféng'naa'r jogui jmi'líam^bi dsi^naa' cajo dsu' uíl^ e líi^naa' dsea` quiá^ Dsea` Jmáang^, jogui ja' ta~ dsi^naa' e niliguiúng^naa' fí' quini^ Fidiée^ cõo^ jalé^ e jmoo^naa' osi jial líi^naa' fí' jmingü^ la é. ⁴Co' nañi^ fa' jnea~ seab' uiing^ e njmee^e e ta~ dsii^ e niliguiún^n fí' quini^ Fidiée^ cõo^ jalé^ e jo, jo dsu' jíi^ jaang^ dsea` cuóøng^ lí^ jmita^gui dsíir' laco'gui jnea~ cõo^ jalé^ e jo. ⁵Co' jnea~, jniá^ jmií^bi ngóo'o mí^ cató^ li^ fí' ngúu' tåanìn lí^ laco' qui^tíng^ dsea` Israel; jogui

líin'n sijú^ dsea` Israel; jogui dsea` quiá^ 'líf^ yúu^ Míing^ líin'n; jogui jmií^ hebreo fá^a jogui lajobi dsea` cõøng^ quié=e cajo; jogui dsea` Israel i líing^ fariseob líin'n cajo, co' cajmi'goo^ dseáng^ laco' si'lí^ jalé^ júu^ quiá^ ta~ quiá^ Moi^; ⁶jogui eáam' caliguiing^ dsii^ jalé^ e 'në^ jmitii^ cõo^ dsea` góo'o dsea` Israel, co' jí^gui cajmeaan^n ga^ jaléng^ dsea` quiá^ Dsea` Jmáang^; jogui cajmé^baa náu^ lajíi^ júu^ quiá^ ta~ quiá^ Moi^, joba' jíi^ coo^ dsee^ cuóøng^ lí^ cuó^ dsea` jnea^. ⁷Jo dsu' jalé^ e calí^ dsii^ lamí^ jéeng'gui e eáam' quiíng^ quié=e, dsu' lana jo^ e quiíng^ quié=e jíi^ coo^ jalé^ e jo, co' lana Dsea` Jmáam^bing^ i nicalicuúin^n. ⁸Jo jnea~ i' dsii^ e jíi^ coo^ e quiíng^ e niing^gui eáang^ laco^ e quiíng^ e licuüing`guíi Fíi`naa' Dsea` Jmáang^. Jo jalé^ e lamí^ i' dsii^ e eáam' quiíng^ quié=e do, dseáng^ jo^ e ta~ fíng^ quié=e lana, co' lafa' quib^ calf^; dsu^co' niing^gui eáang^ quié=e e nilicuúing`guíi Fíi`naa' Dsea` Jmáang^ ⁹jogui e nilíin'n lafa' jaam^ dsea` cõo^r^. Dsu' ofa' njmiguiúng^ 'niá^a fí' quini^ Fidiée^ uíl^ e jmoo'o náu^ a e júu^ quiá^ ta~ quiá^ Moi^, co' lanagui nilíin'n dsea` guiúng^ fí' quini^ Fidiée^ dsu' la'eáang^ e nicajàang^ 'niá^a fí' jaguo^ Dsea` Jmáang^. Co' lí^ laco' cuóøng^ fe'ee', e Fidiée^bing^ cajmée^ e caliguiún^n fí' quinir^ la'eáang^ e cajáang^ 'niá^a fí' jaguo^r^.¹⁰Jo dsu' jnea~ iin^n e njmicuúim^bíi Dsea` Jmáang^ jogui e niñiin^n e bí^ 'gøng^ quiá^ Fidiée^ cõo^ e cajmijí^tur Dsea` Jmáang^ jee^ jaléng^ 'líf^, jogui e moo^o iihuí^ uíl^ e líin'n dsea` quiá^ Dsea`

Jmáang⁻, jogui cajo ca['] guiaa⁻ jalé["]
e iinⁿ jmeé[~] e 'ñiá[']a, co['] uíl["] e
cajmée['] Dsea['] Jmáang⁻ lajo, joba[']
cajúin["] fi['] dse['] crúu[^]; ¹¹jo lajob
jmoo^o o uíl["] e nitab[~] dsii["] e nilí["]i e
nijí["]túu[~] jee['] jaléng["] líi["] mi['] nitf["] i["]
lajo.

Nijmi[']úung[']guí['] e laco['] nilí["]i lajíi["] e
nisi[']íng["] Fidiée['] jnea['] fi['] jmigüi['] co[']

¹²Jo dsu['] ofa['] fá["]a e nilf["]i
lajalé["] e fá["]a na, o[']gui e dseáng["]
niguiún["]n fi['] quini['] Fidiée['] cajo; dsu[']
jmi[']úum[']bíi e laco['] nilí["]i e jo, co[']
uii["] e joba['] catáng["] Dsea['] Jmáang⁻
jnea['] lami["] jéeng[']gui. ¹³Dsea[']
rú[']naa['] dsea['] quiá["] Dsea['] Jmáang⁻,
dsu['] ofa['] fá["]a e dseáng["] nicalf["]i
'niá[']a jalé["] e na; dsu['] e jáb["] dseáng["]
jo['] ee["] i[']gui dsii["] cuaiñ["] quiá["] jalé["]
e nicajmé["]e lamí["] jéeng[']gui do, co[']
lí["] lí["] jmi[']úung[']guí['] e nilí["]i jalé["] e
sijéé[']gui quié["] e ¹⁴e laco['] niñiin["]n
jalé["] e nisíi["] e nicuó['] Fidiée[']
jneaa[']aa['] fi['] jmigüi['] co['] uíl["] e
nicató^r["] jneaa[']aa['] e nica[']uíing["]naa[']
dsea['] quiá["] Dsea['] Jmáang⁻.

¹⁵Jo lajob 'né["] f['] dsi[']naa['] jaléng["]
jneaa[']aa['], dsea['] ningóo['] cuíi[']naa[']
jogui jmitf["]ii["] júu[^] quiá["] Dsea[']
Jmáang⁻. Jo song sea['] e í['] óo['] 'ná[']
e jié[']gui jíi["] laco['] e nicalf["]a na,
joba['] 'niab['] Fidiée['] dsea['] nineár["]
moguí[']na['] cuaiñ["] quiá["] e jo. ¹⁶Jo
dsu['] lifa['] 'né["] see[']naa['] jialco['] cóøng["]
røø['] cío['] lajíi["] e nicalf["]naa['].

¹⁷Dsea['] rú[']naa['] dsea['] quiá["] Dsea[']
Jmáang⁻, jmi[']úung[']na['] e seeng[']na[']
røø['] laco[']gui la seeng['] jnea['], jogui
jóo[']na['] røø['] quiá["] jaléng["] dsea['] i["]
niseeng['] lajíi["] laco['] e nica[']éé['] jnea[']
'ná[']. ¹⁸Jo jmiguiub['] ya['] nicalf["]i
'ná['], jogui lana fíi[']túu[~] 'ná['] carji[']

qui[']baa uíl["] e fíim[']bing['] seeng['] i["]
e' e ja['] ee["] uiing['] sea['] lajíi["] iihuí['] e
caíng['] Dsea['] Jmáang⁻ mi['] catáiñ["]
fi['] dse['] crúu[^]. ¹⁹Jo i['] dsea['] la['] fi[']
lí["] 'lib['] nidsilíiñ['] mi['] nijúuiñ['], jo[']
dseáng["] lajíi["] e lf['] dsii["] yaam[']bre
jmitir['], jogui lf['] lí["] jmjloñg['] yaaiñ["]
e lafa['] nil["] i["] líiñ["] quiá["] jalé["]
e 'li["] e jmóor['] do. Jo lf['] lí["] guiring[']
dsiñr['] lajíi["] e dsijéé['] fi['] jmigüi['] la.
²⁰Jo dsu['] jneaa[']aa['], dsea['] seeng[']
ñifib['] nilíi[']naa['], jogui ff['] job cajo
nijáa[']tu['] Fíi[']naa['] Dsea['] Jmáang⁻
i['] nisisjeeng[']naa['] do i['] nicaléang[']
jneaa[']aa['] jee["] dsee['] qui[']ii["]. ²¹Jo[']
nijmisfíim[']bre ngúu['] táang[']naa['] e
ja['] bí['] se['] quiá["] fi['] jmigüi['] la, jo[']
nicuó[']r["] jneaa[']aa['] ngúu['] táang[']naa[']
e 'míi["] e nigüeang["] lí["] laco['] líi["] e
ngúu['] táaiñ["] 'niá'l[']. Jo nijmér['] lajo
la'eáang['] coo['] e bí['] 'gøng['] quiá'l[']
coo['] e quiu'r['] ta['] fi['] la'úng["].

Jmi[']iáang['] óo[']na['] contøøng["] uíi["] e
nilíing[']na['] dsea['] quiá["] Dsea['] Jmáang⁻

4 Jo uíi["] e lajob líi["], dsea[']
rú[']naa['] i['] iinⁿ eáang['], joba[']
ffí["]i["] 'ná['] e güiteáam[']bi['] teá['] lajíi["]
e ffí["] lí["] niteáang[']na['] cío['] Dsea[']
Jmáang⁻. Jo eáam['] iinⁿ 'ná['] jogui
dsíng["] iinⁿ nimáang[']túu[~] 'ná[']
calé["] catú["], co['] jmi[']íáam['] dsii["] cío[']
'ná['] uíi["] e nicalíng["]na['] dsea['] quiá["]
Dsea['] Jmáang⁻ la'eáang['] cío['] ta['] e
nicajmé["] e jee["] 'ná['].

²Jogui liúun["]n 'ná['], dseamf['] i[']sii[']
Evodia cío[']gui 'ná['], dseamf['] i[']sii[']
Síntique, e nisisfíim["]tu['] røø['] laco[']
catíng["] e jmoo[']dsea['] quiá["] Dsea[']
Jmáang⁻. ³Jogui 'ná['], dsea['] i[']dseáng["]
i['] ja['] calitúng["] dsii["] e cajmicoo[']
jnea['] cío[']ta['] guia['] júu[~] quiá["]
Dsea['] Jmáang⁻, joba['] míi["]i["] 'ná['] e

nijmicóo'~ laji` huáang~ i dseamf na
 i líng` dsea` quiá` Dsea` Jmáang~
 e laco' nisíng` tur røø, co' laji`
 huáam`biñ` na cacuø' bñ` yaaiñ~ e
 cajmicóo'r~ jnea~ lajee` e caguiá` a
 júu` quiá` jial laang` dsea` jee` jalé`
 dsee` quiá'r~ lí` laco' cajmicóo'~
 jnea~ i dseaññ` i sii` Clemente
 cõo`~gui jaléng`gui dsea` caguaang~
 i cajmée` ta` coliing`cõo`~ jnea~. Jo
 jaléng` i dsea` na nicateáang` Fidiéé`
 fí` ní` ji` quiá'r~ fí` lí` nitaang~
 jaléng` dsea` i niliseeng` lata` cõo'r~.

⁴Jo jmi'iáang` óo'na` contøøng~
 uíi` e nilíng`na` dsea` quiá` Dsea`
 Jmáang~. Jo fíi`túu`'ná` calé` catú`
 e nijmi'iáang` óo'na`. ⁵Jo güilicuïng`
 lajaléng` dsea` 'ná` e líng`na`
 dsea` guiá` dsii`. Jo nijaquiéem` e
 nigüéeng`tu Fíi`naa` Dsea` Jmáang~
 fí` jmigüí` la calé` catú`.

⁶Jo ja` jmijiung` óo'na` cõo`~ doñi`
 ee` e líi` quií`na`, co` lf` li` 'nè` e
 yejí` fóng`na` Fidiéé` cuaiñ~ quiá`
 jalé` e jo; jogui mii`na'r jalé` e
 'nè`na`, jo ja` tiúung`na` e cuø`na'r
 gui'máang` quiá` jalé` e mii`na'r
 do. ⁷Jo lajoba` nicuø` Fidiéé` 'ná`
 e seeng`na` juguiá` júu` røø` e jíi`
 jaang` dsea` jmigüí` quií'r` jmii`
 e ningáiñ`; jo cõo`~ e juguiá` do
 Fidiéé` nijmér` í` 'ná` cõo`~ jalé` e
 í` óo'na` uíi` e nilíng`na` lafa` jaam`
 dsea` cõo`~ Dsea` Jmáang~.

Íi` áá'na` lali` e guiá`

⁸Jo lí` ngoo` cadséng`gui fíi`guí`
 'ná`, dsea` rú`naa`, e fí` óo'na` lali`
 júu` e já` jogui júu` e catíng`
 jmi'gó` dsea`, jogui jmang` júu`
 dséeb` 'nè` cá`na`. Jogui 'nè` cá`na`
 cajo jmang` juguiá` cõo`~gui júu`
 iáang` dsii` jogui júu` niguó`. Jogui

íi` áá'na` lali` e guiá` jogui jalé` e
 catíng` nifé` dsea` guiá` uíi` quiá`.

⁹Jogui jmití`na` jalé` e nica'éc`e
 'nú` jogui jalé` e júu` e nicafíi` i 'nú`
 jogui jalé` e nicanáa`na` e nicafá`a
 jogui jalé` e nicaññ`na` e nicajmé`e;
 jo jmee`ba` lajo. Jo Fidiéé` i cuø` e
 seeng` dsea` juguiá` júu` røø, íb`
 dsea` niliseeng` cøøng` cõo`~ 'ná`.

Jalé` e cajmicóo`~ dsea` seeng` fí` Filipos quiá` Paa`

¹⁰Jo eáam` jmi'iáang` dsii`
 la'eáang` cõo`~ Fíi`naa` Dsea`
 Jmáang` uíi` e 'ná` nicadseng`tu
 óo'na` jnea` calé` catú`. Dsü` ofa`
 fíi` i 'ná` cõo`~ e júu` na e nica'íng`
 óo'na` jnea`, co` niñib` jnea` e
 uíi` e ja` dsitiíng`~ quií`baa` fa` e
 nicajmicóo`~na` jnea`. ¹¹Jo dsü` ofa`
 fíi` i 'ná` e júu` na uíi` e ja` sea`
 'nè`e, co` nicalitíim`baa e jmi'iáang`
 dsii` cõo`~ lajíi` e sea` quié`e. ¹²Co`
 nicalitíim`baa jial seen` e tiñí` jogui
 lajobi mí` eáang` sea` cajo. Jogui
 nicalitíim`baa cajo e jmi'iáang` dsii`
 cõo`~ doñi` ee` e dsingüin`n, si e
 røøng` tú`u osi e jø` tú`u é. Jogui
 nicalitíim`baa cajo e sea` lalíng`
 quié`e osi e ja` sea` jíi` coø` é. ¹³Jo
 Dsea` Jmáam`bing` i cuø` jnea` bñ`
 quiá'r` e laco` lf`i jmoo`o lajalé` e
 'nè` jmee`e. ¹⁴Jo dsü` 'ná`, eáang`
 guiá` cajmicóo`~na` jnea` ie` lami`
 cangongüin`n jalé` iihuíi`.

¹⁵Jo guiáb` ní` 'ná`, dsea` líng`na`
 dsea` quiá` Dsea` Jmáang` i neáang`
 fí` na fí` Filipos, e jíi` 'ná`bing` i
 cajmicóo`~ jnea` cõo`~ jalé` e 'nè`e
 ie` lami` canaan` e caguiá`a júu`
 quiá` Dsea` Jmáang` jee` 'ná`. Co`
 jíi` jaang` dsea` jiéng` i cuíng` Dsea`
 Jmáang` cajmicóo`r` jnea` ie` jo ie`

mi~ cajú~u fi' Macedonia. ¹⁶Jogui lajobi cajo, ie~ lamí~ cataan~n fi' coo` fi~ e sii` Tesalónica, casíim`ba' tú~ 'ni' née~ jalé~ e 'né~e. ¹⁷Jo dsu' ofa' jnea~ i' dsii~ jmang~ e ni'iin~n, co' jnea~ lico' iin~n e nidsicuáng`gui quíi~na' cóo~ jalé~ e nicuó~ Fidiée~ 'ná~ mi~ nit~ fi~ lajo. ¹⁸Jo dsu' jnea~ nica'íim~baa lajalé~ e nicacuó~na' jnea~ e casíing`na' cóo~ Epafroditto, joba` seab` laliing` quié~e náng co' jí`gui cartí` niseáang~. Jo jalé~ e cacuó~na' jnea~ do líi` lafa` coo` e jmeafíi` jlo~ e cacuó~na' Fidiée~, joba` dsea` do eáam` tí` dsíir` mi~ íñ~. ¹⁹Jo co' jíi~ Fidiée~ quí~baa` dsea` sea` laji` quiá~r~, joba` íb` dsea` nicuó~ 'nú~ lajalé~ e 'né~na' e jlo~ e ja` cóøng` cóo~ la'eáang` cóo~ jalé~ e nicajmée` Dsea` Jmáang` cóo~ jneaa~aa!. ²⁰Jo majmiféng`naa! car` ngongfi` jmií~ Tiquí~ii` Fidiée~ dsea` guing~ ñiff~. Jo lajobj 'né~ lí~.

Júu~ **guicóo~** quiá~ Paa~ li~ cadséng~ ²¹Jo lana guiéen~n júu~ **guicóo~** quiá~ jaléng~ dsea` i seeng` fi` na i nilfíng~ dsea` quiá~ Fidiée~ la'eáang` cóo~ Dsea` Jmáang~. Jogui cajo jaléng~ dsea` rú~naa! dsea` quiá~ Dsea` Jmáang~ i taang~ cóo~ jnea~ fi` la guiéem~bre júu~ **guicóo~** quíi~na!. ²²Jo lajobi cajo lajiing` dsea` i seeng` fi` la i nilfíng~ dsea` quiá~ Fidiée~ guiéem~bre júu~ **guicóo~** quíi~na!, jo dsu` laniing~gui eáang` guiéng` júu~ **guicóo~** quíi~na! jaléng~ i dsea` i jmoo` ta~ quiá~ dseata~ dsea` feng~ i quiá~ ta~ fi` la fi` Roma.

²³Jo güi`íb` Fíi`naa! Dsea` Jmáang~ güea~i` quiá~r` jee~ lajaléng~ 'ná~.

Jo lanab jíi~ fé~ ji` quiá~ Paa~ e catfing~ jaléng~ dsea` quiá~ Dsea` Jmáang~ i seeng` fi` Filipos.